

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

A KISGAZDAPÁRT HIVATALOS ORGANUMA

Egy szám
2
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-ter 8.
Telefon-szám: 164.

Felölös szerkesztő:
SZAULICH ANTAL

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre . 100— K
Videkre negyedévre . 140— K

Egy szám
2
korona

Tettekkel

kell ma az iparosság segít
ségére szelni Tettekkel és
nem szép szavakkal, mert a
feltűnő frázisokkal telepé-
kelt szép szónoklatoknak az
ideje eljárt, azokra nincsen
már szükség. A három éves
szorb megszállás alatt az
iparosság akció képességét
teljesen tönkretették, termé-
lőképességét a minimálisra
csökkentették. Az iparosság-
nak most ezer és ezer baj-
jal kell megküdenie, hogy
biztosítsa létfenntartását. A
bajai iparosok tele vannak
jogos, méltányos és gyors
orvosásra szoruló panaszal.
Csupa bajjal jár ma az ipa-
ros dolga. Nem akarunk
üres panaszokat felsorolni,
csupán olyanokat, amelye-
ket okvetlen gyógyítani kell
és lehet. A szerbek szégyen-
letesen rosszindulata közle-
kedéspolitikája elterelte Ba-
járól a fogyasztó közönsé-
get. A szerbeknek ezt a raj-
tunk elkövetett bűnét minél
gyorsabban és minél radi-
kálisabban reparálni kell.
Baja ma nemcsak a meg-
maradt onkavármegyének,
hanem Alsópestmegyének és
a Dunántulnak természetes
központja. Ennek a termé-
szetes központnak olyan vas-
uti menetrendet kell terem-
teni, hogy a bajai piacot
mindenünnen könnyen meg-
lehesen közelsíteni. Ezenkívül
el kell látni az iparosokat
kellő nyersanyaggal, a ba-
jai iparosságot a legmérszebb-
menőleg versenyképesé kell
tenni. A várost ki kell emel-
ni aluszékonyaságából. Fel-
 kell a várost rázni álmosá-
gából és életképesé kell tenni.
A fejlődésnek minden felté-
tele megvan minálunk. Ma
jobban és inkább mint valaha.
A fellendülésnek első és elen-
gedhetetlen feltétele az ipa-
rosság boldogulása, mert a
bajai iparosság a gerince a
város polgárságának. Ha azt
akarjuk, hogy éljen és fej-
lődjék a város, akkor min-
den tényező kötelességének
tudja az iparosságnak segít-
ségére lenni.

Ujabb jegyzéket kaptunk Nyugat- magyarország kiűritésére.

Az ultimátumot is rövidesen elküldik.

Bécs, szept. 24. Az osz-
trák minisztertanács, a szövetségi-
közti bizottsági tagjá-
gáról lemondott dr. Davy
helyébe Heim főkonzult ne-
vezte ki. Dr. Davy megma-
rad Nyugatmagyarország
kormányzójának.

London, szept. 24. A la-
pok jelentése szerint a nagy
követek tanácsa Nyugatma-
gyarországhoz ultimátumot
intézett s ezzel kapcsolatban
néhány lap azt írja, hogy
az ultimátum szövegét meg-
vizsgálják. Más lapok
szerint a szövegben már meg-
állapodtak a tíz napi hatá-
ridőt szabta Nyugatmagyar-
ország kiűritésére. Ha Ma-

gyarország az ultimátumban
foglaltakat nem teljesíti, ak-
kor az elcsúszó már a ked-
vező álláspontot foglalnak el
s tervezett gazdasági blo-
kádnak mellett, má. államok
azonban szövetségi csapa-
tok kiküldés mellett van-
nak. Páris, szept. 24. A nagy
követek tanácsa Praxnovsky
Iván párisi magyar követ-
nek jegyzéket nyújtott át,
amelyben felszólította, hogy
Nyugatmagyarországot ün-
sek ki teljes egészében azon-
nal. Ha Magyarország von-
kodk eléget tenni, akkor a
szövetségek kénytelenek
kényszerrendszabályokhoz
nyulni.

Ki akar képviselő lenni Baján?

Független Magyarország munkatársától. —

A Pécseni megjelenő Ipa-
rosok Lapja című szaklap-
ban olvassuk az alábbi hirt:

„Képviselőválasztási mez-
galmak cím alatt akár új
revatot nyithatnánk. Külö-
nösen az ipari világra vetet-
ték ki sekan hálójukat.
Magánforrásból nyert értesü-
léseink szerint Baja városát
Korányi Márton, a Magyar
Iparosok Beszervező Szövet-
kezetének volt elnöke tip-
pelte ki magának. Felhívjuk
erre a bajai iparostársaink
figyelmét, hogy jóelőre ér-
deslődjének ez irányban. Mi
készen várjuk Korányi urat,
mert úgy hallottuk, hogy
ha Baján nem sikerül. Hát
Pécseni akar felépni. Nem
ismerjük Korányi urat, csak
hallomásból, de ő még így
sem ismerhet bennünket,
mert különben nem is gon-
dolt volna arra, hogy Pécseni
ipari programmal fellépjen.“

Mi mindenesetre kívá-
nosian várjuk, hogy gondolja
ez a bizonyos Korányi nevű
ur a bajai mandátumot, hi-
zen vadidegen, ismeretlen
ember, akinek nincs talaja
Baján. Azt hisszük, hogy
ő maga is csak vidám és
mulatságos álomnak látja a
bajai képviselőiséget, amelyre
a mi információink szerint
komolyan reflektál gróf
Ráday Gedeon belügymi-
nister is.

A tisztviselőkérdés a Ház előtt.

A Ház ülését 10 órakor
nyitották meg. Hadházy be-
terjesztette Gsál Endre, Pá-
kozdy András, Zákány Gyula
és Zsóke Antal mentelmi
jogának felülvizsgálásáról szó-
ló javaslatot. Ezután a tiszt-
viselőkérdéssel kapcsolatban
Ernszt Sándor ismertette a
javaslatot, amelynek fedezete
egyelőre csak a megszava-
zott vagyonszállás. Cserty
József a javaslatot nem fo-
gadta el. Weisz Konrad sze-
rint a mai estére keretben
nem honorálják eléggé a
tisztviselők munkáját. A drá-
gaságot le kell törni. A ja-
vaslatot elfogadja. Ivos An-
tal nem fogadta el. Szilágyi
Lajos elfogadta, de a nyug-
díjas katonatisztekre is kéri
kiterjesztani.

Tomcsányi válaszolt egyik
felszólításra s bejelenti,
hogy megmarad a helyén,
mert nem szavastak neki
bizalmatlanságot. Fodor
György visszautasítja az
az állást, hogy a gazda-
társadalom szembehelyez-
kedik a tisztviselő érdekek-
kel. Javaslattal terjeszt be a
vagyonos tisztviselők elbo-
csátására s indítványozza,

hogy a magasabbrangu
tisztviselők fizetését 50, a
kistisztviselőket 150%-al
emeljék. Kerekes sem fogadta
el a javaslatot, Weisz visz-
szavonta indítványát. Balla
személyes kérdésben szólalt
fel. Bethlen miniszterelnök
szerint Hegedűsnek az volt
a terve, hogy a korona
javulásával lassanként meg-
szűnnek a kormányegények.
A nemzet áldozatkészégét
kénytelenek voltak a leg-
nagyobb mértékben igénybe
venni. Negy milliárdra van
szükség ezen kérdés rende-
zéséhez. A tisztviselő lét-
számot kell apasztani. Nem-
zeti érdek, hogy a feles-
számu tisztviselőket nem
szabad tartani, de kényez-
helyzetben vannak, mert az
utódállamok kutasítják a
magyar hivatalnokokat. Nem
akceptálja a vagyonos tiszt-
viselő elbocsátásának otte-
t, mert a tisztviselő közt
nem lehet különbséget tenni.

A részletes tárgyalásnál Szilágyi, Örtty Imre, Weisz
Gréger Miklós és Budaváry
László szólaltak fel s apróbb
módszertanok után elfogadták
a javaslatot.

A
minisztereknek a mult ta-
pasztalataiból tudjuk, nem
sok szerencsésük van Baján
s hisszük, hogy Ráday bel-
ügyminiszter ügyes kortes-
utja ellenére is meg fog is-
méltódni dr. Plósz Sándor
volt igazságügyminiszter csu-
fos bukása. A bajai iparos-
ság és kisgazda társadalom,
valamint a kereskedő világ

van olyan józan gondolko-
dásu, hogy ennél a nagy-
fontosságú kérdésnél nem
enged politikai mankót
dugni a hóna alá, hanem
önállóan, karakánul meg-
tegye állani a helyét. A bajai
polgárság tudatában van
éppen a legutóbbi mandátum
elajándékozása óta, hogy csak
bajai ember ismeri az itteni
lakosság baját gondját s csak
bajai politikus tegeje önzet-
lenül és lelkiismeretesen
képviselet az érdekeit a
törvényalkotásoknál.

Kis táviratok.

Felkészítés megkezdése a
szeptember 25-én a nagy-
kerület. — Doktor Sándor
dr. akit Eszéken a Pécsről
elmenekült térvesszelett bá-
nyászok a nyílt utcán meg-
verték. Magyaroknálán te-
lepedett le az ártási tőr-
dében rendel a nőknek. —
Románia a Skoda gyárban
újabb 50 lokomotívot ren-
delte. — A bessarabiai ha-
táron a bolsevikok elpusztí-
tottak egy az ehhez Orosz-
szágnak szánt élelmiszer vo-
natot. — Csehszlovákia és
Bulgária közt kereskedelmi
szerződés megkötésére tár-
gyalások folynak. — Az
Adria Magyar Tengerhajó-
zási r.-i. o.s.z. vállalatát ála-
kult át Az Adria 18 hajója
olasz színek alatt jár. — A
francia nacionalisták meg-
akarják bukztatni a Briand-
kormányt német politikája
miatt. Doanier pénzügymin-
iszter ellen különösen nagy
az elégedetlenség s Loucheur
akarják pénzügymin-
iszternek s Maginet jelöltik
a reparációs tárgyra Szó van
arról is hogy Poincaré lesz
a kormányelnök s Barthou
a hadügyminiszter. — A
brazíliai kibővítés a lengye-
lek kikötői építkezést ke-
denek amely a riga konstu-
umai helyreút megteremtésé-
vel a Fekete tengerbe és Le-
vantóba akar utat nyitni a
lengyel kereskedelemnek. —
Az amerikai szenátus kül-
ügyi bizottsága ülést tartott,
amelyen a különböző ratifi-
kálásával foglalkoztak. A
külügyi bizottság ülése után
Lodge bizottsági elnök fel-
kereste Hughes államtitkárt s
közölte a bizottság határozatát,
hogy a magyar különbéke
ratifikálása biztosítva van.

Kalmár Jenőt internálják

**Szabadlára helyezték a szerbek által
kiadott tizennégy magyart.**

— A Független Magyarország budapesti szerkesztőségétől. —

Ez év július 29-én a szabed-
kai szerb rendőr- és csapdor-
hatóságok, valamint az álla-
mányügyi tudatlanság Szabadkáról
kiadott a magyar hatóságoknak
tizegy magyar nacionalistát,
ahiket mint közvetlen és a
magyar közbiztonsági szervek
által régóta körözött kommunis-
tákat denunciólt és szolgálattal
át bár egyik kiadását sem ker-
te a magyar államhatáron.

A kiszállási határon, ahol az
átadás megtörtént, ott a gyauval
dr Mesmerich Jenő időközben
Bajára helyeztet rendőrfogalmazó,
hogy az átadottak nem kommun-
nisták, hanem bizonyára a jago-
szláv államhatáronnak kellemet-
len magyar sovinszta elemek,
akiktől úgy akar megszabadulni,
hogy kommunistáknak deklarálja
őket és átadja a magyar igaz-
ságszolgáltatás kezébe. Azért
reversalist állították ki, hogy a
jagoszláv állam kötelezi magát
arra, hogy azokat, akik jogosan a
területre léteztek s az illeték
ellen a budapesti államügyészség
nem indít eljárást — vissza-
fogadja.

Az átadás a szerbeket jellemző
becstelenséggel szóbeli denunciació
saján is megtörtént. A jago-
szláv állam minden sűpredéke
ott volt, ahik röhögtek, hogy
megszabadulnak könnyű szerrel
a magyaroktól. Aki terveztek
ugyis dr Napokj Rudolf álla-
mányügyészhelyettes, Jankovic
Sztanoje és Vucics Vranje rend-
őrkapitány, Moladinovic Zarko
ezendőrhadnagy, Klaios Brankó
detektívfenő, Magarasevic Mi-
lka főállományhelyettes, ahik
időközben Belgradba Bécska Bá-
nát igazságügyi államtitkárává
(naölnik) nevezték ki, Jovanovic
rendőrfogalmazó, hogy Dras-
kovic Milorad szerb belügymin-
iszternek a hervátorsági Dal-
nicó fűrdőn egy kommunista bos-
nyák által való meggyilkolásával
kapcsolatban neponia 15 20 ma-
gyart fogask kiutasítani

Dr. Mesmerich Jenőt azonban
informálták a helyzetről a ki-
szabadkaiak, mire dr Mesmerich
Kiszállásról telefonon értesítene
a szabedkai rendőrséget, hogy
politikai bűntest többé senkit sem
vevessék, még kommunistát sem,
csak azokat, ahiket Magyaror-
szágra kiadották.

Két napra ezután, augusztus
elején a szabedkai rendőrfőka-
pitányaságról felhívták Kiszállá-
son dr. Mesmerich fogalmazót és
azt kérték, hogy ha még Kis-
szálláson időzik az a tizenöt át-
adott, ahiket mint kommunistá-
kat adtak át, akkor, ha lehet,
kiszállásuk vissza Szabadkára,
mert meggondolták s nem akar-
ják kiadni.

— Nem lehet, mert már Bu-
dapesten vannak a Marko ucai
ügyészségi fogházban, volt a ki-
térő választ.

— Akkor kérem, miután ne-
künk nincs módunkban, méltós-
tasságunk interveniálni a bíróságnál
a mi nevünkben, hogy lehetőleg
enyhén büntessék meg őket, —
volt a kedveskedő kérsiem

— Ugyan, kérem, mi nem
vagyunk a Balkánon. Néunk
kívánságokkal nem lehet befo-
lyásolni a bíróságot, ha az ille-
tők áratanok, akkor egy is
szabadlára fogják őket helyezni
— s ezzel lecsapta a kagylót.

A szerbek először elküldték
a világtörőnelem leghallatlanabb
perfidiáját, hogy felruga a
nemzetközi jogot, kiszolgáltattak
egy csomó emberi kiadásai ké-
relem nélkül s utána úgy akar-
ták felületesni magukat, hogy
ők nem tehetnek arról, hogy a
magyarok bezárják ezeket az
embereket, mert ők közbenjár-
tak, hogy ne büntessék meg
őket. A szerbeknek csak az
volt a célja, hogy Magyarország
széget kommunistaüldözés vád-
jával kompromittálják Bécsben,
az amsterdami saakszervezet
iroda Fiamenjel és a szűföld
előtt.

A dolog azonban nem sikerült,
mert a megindult igazgatási
eljárás során ügyvédok, bírák,
ügyészek, tanácsok, papok, ujság-
írók és más. főtisztviselők ig-
azolják, hogy a kommunista vig-
nattával átadottak jóéssze igen
tisztességes korrekt magyar em-
ber s egymásután helyezték sza-
badlára Szélepecsényi Antal lap-
szervekesztő, Törzs Gyula máv.
főfelügyelőt, Nagy Dániel tanító,
majd Rothschild Pált Weisz
Pált, Branysai Károlyt, Schäch-
ter Miksát, Weisz Dezsőt és
Kleis Dezsőt, utóbb pedig ki-
engedték Kalmár Jenőt, a fát
Kalmár Imrét, Schaeer Ilést,

Vértas Árpádot és Bródy Mihály
szegedi felsőkereskedelmi iskolai
igazgatót. Egyedül Kalmár Jenő
szabadkai munkásbiztosító igaz-
gató maradt bezárva. A nagy
kommunista-pör így végződött.
Kalmár Jenő a kommun alatt
Garbai Sándor titkára és forra-
dalmi kormányzótanács elnöki
megbizottia volt s így érthe ő,
hogy ellene tovább folyik az
eljárás. Kalmár Jenő védőjétől
dr Temunovich Zoltán volt sza-
badkai ügyvédől kapjuk azt az
értesítést kapjuk, hogy Kalmár
ügye nem kerül tárgyalásra,
mert Kalmárra a kommun gas-
ságaiból semmit sem lehet rá-
bizonyítani, hanem minden való-
színűség szerint rövid időn belül
a zalaegerszegi táborba fogják
internálni.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország fellámadásában!
Amen.

A NAPESSEMÉNYEI

— A bajai zász'óalj
sportünnepélye. A Baján
előmozgó zász'óalj f hó 25-én
vasárnap délután fél három óra-
kor sportünnepélyt rendez a
sporttelepen. A kitűnően össze-
állított programmu sportünnepély
iránt nagy érdeklődés nyilvánul
meg.

— Talált dolgok. A rend-
őrség talált egy drb kucst és
egy tehenet. Kellő igazolás mel-
lett jogos tulajdonosának kiadja
a rendőrség.

— Új iparügyi előadó.
A mi hír államrendőrség elnöke-
léptetésével több részor: amelyet
szelített az autóm városi rend-
őrség hatáskörébe tartozott, ki-
eik a rendőrség ügyköréből és
a városhoz tartozik. Így az
iparügyek is, amelyeknek elő-
adója Dr. Kocsis Péter városi
aljegyző lett. Dr. Kocsis már át
is vette részortját.

— Készen van a rend-
őri sajtókönyv. Megittuk
nemrégiben, hogy Trenka Kál-
mán rendőrtanácsos, a bajai álla-
mrendőrség vezetője egy hatá-
rozott, hogy a rendőrség a hír-
lapok részére sajtókönyvet ad ki
s ebben tájékoztatja az esemé-
nyekről a nyilvánosságot. Ez az
intézmény új Baján, mindenestbe
modern és nagyvárosi jellegű. A
multban soha nem tudták a ba-
jai lapok elérni, hogy sajtókönyv
álljon a lapok rendelkezésére s

— 1921 évi szeptember hó 25-én, vasárnap délután 2-4-6 és este 8 órai kezdettel. —
MARK TWAIN világhírű regénye. A felvételek a bécsi Burgban készültek.
„Uránia” mozgó - Koldus és Királyfi
Angol legenda 6 felv. Fősz. Lubinszky Tibor 10 éves fiúcska.

özv. Halbrohr Sándorné és Társai fiókja nemzetközi szállítási és bizományi iroda a postahivatal épületében.

Elvállal minden e szakba vágó műveleteket, u. m.: elvámolást, transitálást, áru szállítását bel- és külföldre, a legolcsóbb díjtelékek mellett Gyűjtőforgalom Wien és Budapestre. Képviselve az összes államokban

... a nagyon is elfoglalt rendőrkapitányok hivatalos munkájának zavarásával kellett a lapok rendőrségi riportereinek összegyűjtésük az anyagot. A sajtókönyvet dr. Veresényi Jenő rendőrfogalmazó vezető objektíven és avval a szíves előzékenységgel, amely respectálni tudja az újságírók munkáját. Az újságírók szívesen beváltak a hivatalok, hogy az államrendőrség szimpatikus előzékenységet a lapok kiadójának avval, hogy a rendőrséggel együttesen járjanak el a nem megnevezési, de könnyíteni fogják a rendőrség felelősségét a munkájukat.

— Az Ipartestület tisztújító közgyűlésének engedélyezése. Tegnap délután közgyűlésünkben szóvá tettük, hogy az államrendőrség felsőbb rendeleire nem engedélyezhette az ipartestület tisztújító közgyűlésének megtartását. A volt kormánybiztos-főispán közbejárására azonban az államrendőrségnek tapintatoságáról és előzékenységről ismert kapitánya, Trencsák Kálmán tanácsos készségesen közbejárt az engedély kiadására a pécsi kormánybiztosnál a távbeszélő közreműködésére is vezetett, a közgyűlés megtartására az engedély szóbanleg megadott, mit örömmel és köszönettel regisztrálunk.

— Papválasztása bajai zsidóhitközségnél. Az évok óta üresen álló rabbiszéket a szerb megszállás megszüntetésével helyreállítani a bajai izr. hitközség. Ebből a célból a papválasztásra pályázatot hirdetett. A pályázók közül tegnap este dr. Péter Miklós sümei rabbi tartott magánbeszámolást a hitközségnek. Pompás magyarsággal előadott szöveg felépített beszédnek a megszállás alul való felszabadulására vonatkozó része valóságos külföldi lendületű volt. Beszédje, amelyet a Szózatból vett idézetek fejezték be, a hívők között általában, nagy lelkesítést aratott. A sümei pap különben a bajai zsidó hívők túnyomó részének a szimpátiáját megnyerte.

Október 30-án választ Baját.

Gróf Ráday belügyminiszter ma táviratilag értesítette dr. Vojnich polgármestert, hogy a bajai választókerületben Vasut nagyközséget is beleértve október 30-án lesz a választás. egyben utasítja a polgármestert, hogy intézkedjék a választói névjegyzék összeállítására iránt.

— Lemondott a szegényház gondnoka.

Szarka Mihály, a szegényház gondnoka beadványt intézett a tanácshoz, amelyben bejelentette állásáról való lemondását ezzel az indoklással, hogy nem tud a fizetéséből megélni. A tanács ma tudomásul vette az

egy hónapos gondnok lemondását a legközelebb kiírja a pályázatot. Több pályázó van már is, különösen kisebb városi hivatalnokok, mert az állás természetbeni javadalmazással van összekötve.

Csonka-Magyarország nem ország
Egész Magyarország mennyország

Lapszemle.

— Hogy írnak Szabadkán. —

A Bácsmezei Napló egy tudósítása került a kezünkbe, amely tudósítás ékesen illusztrálja azt az aláváó rágalmaszói hadjáratot, amelyet a jugoszláv sajtó megindított Magyarországra és a jugoszláv iga alul felszabadult magyar területek tisztesség munkát végző hatóságok ellen. Hogy ennek a gyalázatos rágalmaszói hadjáratnak valami rejtett célja van, az kétségtelen, meg az is hogy bennünket a külföld előtt akar a szerb kormány bemutatni.

A beográdi sajtó és vele együtt a Szabadkán megjelenő magyar nyelvű Bácsmezei Napló nap nap után újabb és újabb hangosításokat a közönség elé. Ujabbán Pécsről is azt írja, hogy ott tömeges internálások folynak. Mondanunk sem kell, hogy ebből egyetlen szó sem is. De itt van a Bajáról terjesztett hír: Ez szerint Jovanovic Milantálra botoszák, Gyucics Lázár pedig felelősséget.

A Bácsmezei Napló idvonnakozó aláváó híreit itt adjuk szó szerint:

A beogradi kormány Pécs újbóli megszállását tervezi.

— A bajai közállapotok. —

A beográdi „Politika“ írja: Pécsről érkezett hírek szerint a magyar belügyminiszteriuma tömegesen internálja a baranyai hányamunkásokat.

Az internáltakat leplombált vagonokban szállítják el, hogy az internálásokat titokban tartsák.

A tömeges internálások miatt az a veszély fenyeget, hogy a pécsi hínyák munkások hiányában beszüntetik a termelést: és így Magyarország megzúnteti az S. H. S. Államba a szénzállítást, amelyre a trianoni szerződés kötelezi. Minthogy a pécsi szén ma a Szerb-Horvát-Szlóven királyság közlekedési hajtóerejének je-

lentékeny részét szolgáltatja, annak emaradása rövidesen katasztrófára vezethető, a kormány megette a szükséges intézkedéseket, hogy biztosítsa a még raktáron lévő pécsi szén behozatalt.

A koránynak az a ezán-déka, hogy ha Magyarországtól nem kap kellő garanciát arra nézve, hogy a szénzállítványok az internálások ellenére sem maradnak el, eirendeli Pécs újbóli megszállását,

hogy egy biztosítsák a hajók és vasutak szennel való ellátását. A tegnapi minisztertanácsban Páncs miniszterelnök tett ilyen értelemben jelentést erről az úgról.

A bajai atrocitások.

Beogradból jelentik: A beográdi lapok nagy felháborodással tárgyalják azokat a kegyetlenkedéseket, melyeket a kiűrtett területeken, különösen a bajai részeken a magyar katonaság a civil lakosság ellen követ. A jelentések szerint a lakosokat minden ok nélkül botoszák, vagy letartóztatják. A lapjelentések szerint Jovanovic bajai börtönrekesztő házára botoszák, Gyucics Lázár fő dírtökost felakasztották. A garai községi bírót agyonlőtték, a vaskuti bírót pedig úgy megbotoszák, hogy súlyosan megbetegedett. A lapok szerint azonban ezeket az esz-közöket nemcsak a civil lakosság, hanem a zsidók és a munkásság ellen is alkalmazzák. Emiatt mind többen menekülnek át a határon a Szerb-Horvát-Szlóven királyság védelme alá.

Ezek után igazán nincs több megjegyezni való. Ezek után láthatja a közönség, hogy milyen sajtótermék mérgezi a megszállott részek magyar népének a lelkeit és ez a tudósítás illusztrálja legjobban, hogy az efafta lapoknak milyen az igazmondásuk.

— Vasárnap tíz óráig lehet húst árusítani. A kereskedelmi miniszter rendlete értelmében hús, baromfi, élő és holt állapokban vasárnap 7 órától 10 óráig árusítható. Házhos is szállítható avval a megszorítással, hogy ez vagy a huskimérő vagy ennek családtagjai által végezhető.

— A vasutasok beosztása. A bajai vasútállomás kötelekétébe száznál több vasuti tisztviselő és vasuti altiszt tartozik, akiknek a beosztására most került a sor. A Független Magyarország tudósítja ebben az ügyben Pakots állomásfőnökhöz fordult, aki kijelentette, hogy a napokban befejeződik a vasutasok hivatali beosztása. Nehézség egyelőre a menekült vasutasok beosztásának van, minthogy ezek elhelyezését illetőleg a pénzügyminiszter diszponál.

— 10 milliárd új bankjegy kerül forgalomba. Budapest „Magyarország“ írja, Hegedűs lemondott pénzügyminiszter utolsó törvényjavaslatát terjeszti esztörtékön a nemzetgyűlés elé, amelyben felhatalmazást kér, hogy az államjegy forgalmat az utódja 10 milliárd koronával szaporíthassa. Ezt az a körülmény teszi aktuálissá, hogy a korona árfolyama nagyon csökkent és a drágaság horribilisan nagy.

— Új lapok Pécsen. Pécsről jelentik a Független Magyarországnak: A betiltott Munkás című lap Dömei Anzelm szerkesztésében nemzeti alapsra helyezett szociáldemokrata irányban ismét megjelenik. Új lap is van alakulóban Pécsi Hír című lap, amelynek Péter József volt 19 es főhadnagy a Pécsi Napló megd-szerkesztője lesz a felelős szerkesztője.

— Letartóztatott denuncians kommunista. Szabadkai munkásaink jelentik: A szabadkai rendőrség letartóztatta Mayer Jenő szabadkai kommunista újságíró, aki valamikor szövetkezeti igazgató volt. A kommun alatt földosztó népbiztos volt a egyuttal a helyi bácskai dandár politikai megbízottja. Mayer ez év májusában kibérelte a Subotici Ujság című napilapot és erősen kommunista eszlemben kezdte szerkesztését az újságot. A lap formális kommunista szervezetet épít fel hősépe rendszere, melynek alapja az volt, hogy minden jelentkezőt kommunista tagnak hat-

ujabb tegot kellett gyujtenie s ennek a rajonnak az elera a toborsó tag állót. Kéőbb a kormány beiltta a listot s ekkor Mayer besugónak állott be a rendőrséghez s beestelen módon denuncialta azokat, akiket ő ugratott be a kommita nevű marhaságra. Így letartóztaták az ő besugónaira több szerb jogakadémiai diákokat és szocialistákat s nekik jó részét kérés nélkül kiszolgáltatták Magyarországnak. Most szután Mayer „eljárás” is rájárt a rud A multheti spalatói jugoszláv újságíró kongresszuson részt vett Mayer Jenő is, ahol két javaslatot állott elő, e ösör, hogy a kommunisták ellen hozzanak elítélő határozatot, más dssz r, hogy itéljék el a magyar fehér terrort A gyűlésen leintették Mayert avval, hogy van a szabadtai újságíró testületnek enőke: dr. Völgyi János, aki indítványozh-t, mire Mayer azt hargostatta, hogy Dobsnovacki Pál szabadtai főispán megbízásból terjesztette elő indítványait. Mikor visszatért Szabadtára, azonnal letartóztaták hadozásai miatt, mert kiderült, hogy senbiam adott neki megbizást arra, hogy indítványokat terjesszen elő.

Koldus és Királyfi
Mark Frán e bájos regénye lesz az Uránia vasárnapi műsora. E gyöbnyű film felvételei a bécsi Burgba készültek, az valamit a kitudó rendezés, nemkülönben a művészek kiváló játéka e film a legjobbak közé sorozza. Az előadások vasárnap d. u. 4 óráig kezdődnek.

Közgazdaság.

A tőzsde legnagyobb eseménye volt a Zürichi jelentés a magyar korona némi emelkedéséről. Még ugyanis a magyar korona két és fél ponttal javult, addig az utód államok valutája nem változott. Ez a körülmény bizonyos lanyhaságot idézett elő idegen valuták vásárlása iránt, amelveknél nem fordult elő arásszerű emelkedés.

Budapest, szept. 23.
(Tőzdeszárta: a valutapiacra)
Napol-ander 2200-50, dollár 690-715, frank 4700-4900, mírka 665-85, lira 2850-2950

osztrák korona — —, Romanov-rubel 385-395, lei 641-50, szokol 770-90, dinár 1260-80, lengyel mírka 145-155, svajci frank — —.

Zürich, szept. 23 (Zürich) Berlin 537 45, Hollandia 184 00, Newyork 579, London 2168, Páris 4130, Milánó 2400, Prága 680 Budapest 0-775, Zágráb 260, Bukarest 530, Bécs 052 osztrák bélyegzett 037-5.

Bulgária Budapestén nyomatja új bankjegyeit. Szófiai jelentés szerint a bolgár pénzügyminiszterium egy bizottságot küldött Budapestre azzal a megbizással, hogy az ott egy nagyobb nyomdával találjanak az új bulgár bankjegyek készítésének ügyét megtárgyalja. A tárgyalások, amelyek a napokban fejeződtek be, eredményre vezettek. A megrendelést a Franklin Társulat kapta meg. Az előmunkálatok már kezdetüket is vették. A bankjegyek rajzát Jaschik Almos kiváló iparművészre bízták.

Kiadó és felelős: a „Független Magyarság” kiadóvállalat, mint ut.

Ügyes kézimunkás

tanuló-lányok fizetéssel felvétetnek
Fehér Jánosné műhelyében Szent Antal-u. 23

Egy teljesen jó :- karban levő :-
HEGEDŰ
tokkal együtt
— eladó. —
Cím: Katona város. Gyár-u. 40.

Anyarozsot, körisbogarát

és egyéb gyógynövényeket vásárol a „TERRA” Magkezelkedelmi és Kivireli R. T. Gyógynövény-osztálya.

Budapest, V. Balaton utca 16. Sürgőnycim: „Tarramag, Bpest.

Eladó Tégla, épületfa és különböző építkezési anyagok, gázcsövek minden méretben, fayanc-lapok, egy teljes gőzmosóda berendezés, egy nagy Meteor-kályha stb.
a Gőztüdő épületben.

Gyapjú-fonál

minden színben jutányosan
Petőfi-utca 44. Rózsa ház.

Az aprított parkett (tölgy) tűzifa 100 kg. ára 140 magyar korona.

Vasuton érkezett új szarrafenyőfa deszkák, lécek, stálik. Bohn féle tetőcserep, valamint különböző méretű épületfák olcsó árban beszerezhetők a Bachrach Elemér fatereskedésében Baján, TóthMátyás-u. Tárház telepén

ELADÓ

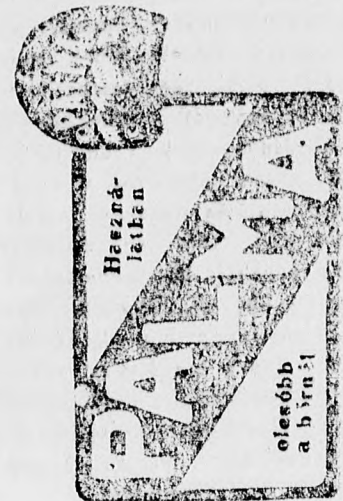
egy három rekeszes, nagy lisztes láda, egy leány kabát, kosztüm, gyermekcipők.

Türr István-u. 7.

Friss CEMENT

érkezett

GRÜNHUT MIKSA SPITZER-FÉLE TÉGFA ÉS CEMENTARU GYÁRA BAJA Posványosi-ut.

Eladó

A Türr István-utca 5. számú ház szabad kézből eladó. Bővebb értesítés a háztulajdonosnál.

Első bajai Tömörfa-butorgyár

Pollák József Telefon 104. Városi raktár Szt István-ter Gyár: Vasútállomás raktárak szemből

Ejjeli inspekeiós

szept. 19 től szept. hó 26 ig reggeli fél 8 óráig es vasárnap délután nyitva GYARMATI EMIL Gyógyszertára

HIRDESSZEN

ha valamit venni vagy eladni akar a „FÜGGETLEN MAGYARSÁG”-BAN.

CORVIN-NYOMDA

ELVÁLLAL MINDENEMŰ KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT GYORSAN ÉS PONTOSAN.

Nyomatott a „Corvin”-nyomda gyorsajtóján Baja, Mátyás király-ter 8. Telefon 104.